

*ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ*

17 Οκτωβρίου

- ▣ Με τον όρο **φτώχεια** αναφερόμαστε στην οικονομική κατάσταση που χαρακτηρίζεται από έλλειψη αναγκαίων πόρων για την ικανοποίηση βασικών ανθρώπινων αναγκών. Οι βασικές ανάγκες που ορίζουν το όριο της φτώχειας διαφέρουν από χώρα σε χώρα.

Η φτώχεια συνηθίζεται να μετράται σε χρήματα. Οι κοινωνικοί επιστήμονες αναφέρονται σε δύο είδη φτώχειας στην απόλυτη και σχετική

- ▣ ως *απόλυτη* φτώχεια είναι η κατάσταση στην οποία τα άτομα δεν κατέχουν ούτε τα στοιχειώδη αγαθά για την επιβίωσή τους, όπως είναι η τροφή, το νερό η στέγη. Η απόλυτη φτώχεια αφορά μεγάλους πληθυσμούς των αναπτυσσόμενων χωρών στην Αφρική και την Ασία, υπάρχει όμως και σε ανεπτυγμένες κοινωνίες εφόσον οι άστεγοι αποτελούν συνηθισμένο φαινόμενο όλων των Δυτικών μεγαλουπόλεων.

Άστεγος στα Εξάρχεια της Αθήνας διαβάζει ένα βιβλίο

ως *σχετική φτώχεια* ορίζεται το ποσοστό των ατόμων σε μια χώρα που ζουν με εισόδημα κατώτερο ενός συγκεκριμένου ποσοστού του διάμεσου εισοδήματος (συνήθως 50%) στην χώρα. Δηλαδή αν το ποσοστό είναι 50% και το διάμεσο εισόδημα 10.000 δολάρια, ο δείκτης φτώχειας είναι ο αριθμός ατόμων που ζουν με λιγότερο από 5000 δολάρια ετησίως, διαιρεμένος δια τον συνολικό πληθυσμό. Ο ορισμός του ποσοστού του διάμεσου εισοδήματος διαφέρει από χώρα σε χώρα. Η σχετική φτώχεια είναι και ο πιο συχνά χρησιμοποιούμενος όρος στις στατιστικές των ανεπτυγμένων χωρών όπου και πολύ συχνά παρεξηγείται ως δείκτης *απόλυτης* φτώχειας.

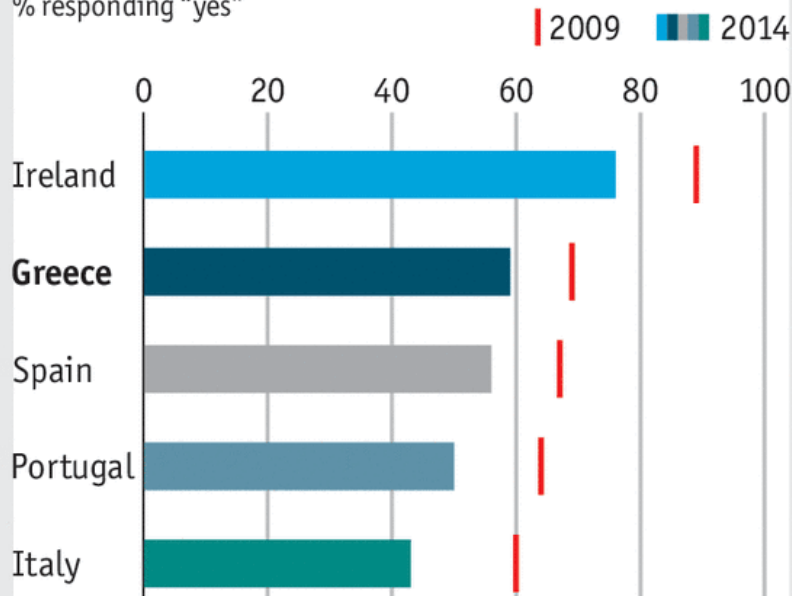
Φτώχεια στην ΕΕ και στην Ελλάδα

Attitudes to the euro, and bond yields

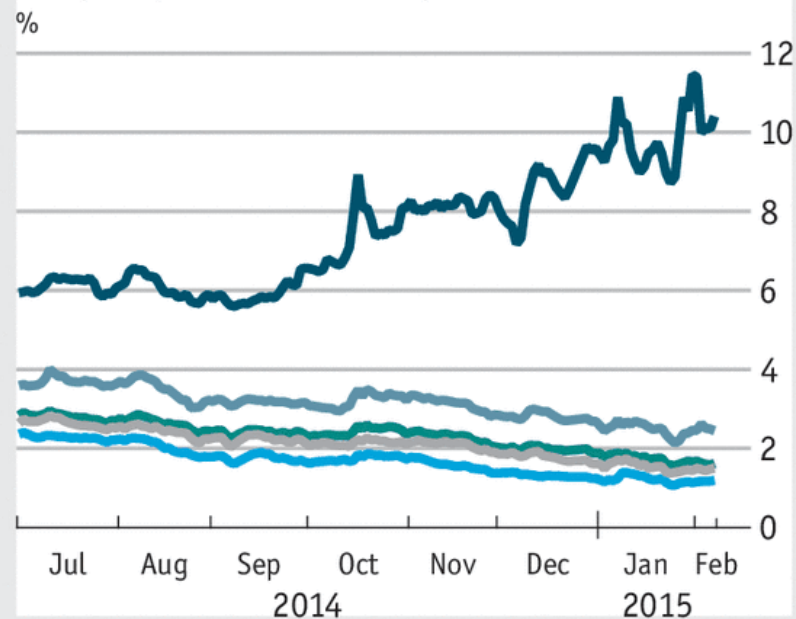

Do you think the euro is a good thing for your country?

% responding "yes"

Ten-year government-bond yields

Sources: Eurobarometer; Haver Analytics; Bloomberg

- ▣ Στην ΕΕ η σχετική φτώχεια ορίζεται ως το ποσοστό του πληθυσμού που ζει με εισόδημα χαμηλότερο από 60% του διάμεσου εισοδήματος στην χώρα. Στην Ελλάδα αυτό το ποσοστό υπερβαίνει το 20%. Η περιφέρεια με την μεγαλύτερη φτώχεια είναι η Ήπειρος με την Ανατολική Μακεδονία - Θράκη να ακολουθούν από κοντά. Οι περιφέρειες με την χαμηλότερη φτώχεια είναι η Αττική και η Κρήτη.

Πίνακας 7: Ποσοστό (%) Ακραίας Φτώχειας ανά Επαγγελματική Κατηγορία (2011-2016)

		2011	2012	2013	2014	2015	2016
Νοικοκυριά με αρχηγό:	Άνεργο	49,8	72	75,2	71,2	70,8	68,5
	Υπάλληλο Δημοσίου-ΔΕΚΟ-Τραπεζών	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7	0,6
	Μισθωτό ιδιωτικού τομέα	8,5	13,5	14,5	12,5	12,2	11,1
	Ελεύθερο επαγγελματία	0,9	5,2	5,2	5,2	4,9	4,9
	Αυτοαπασχολούμενο	14	20,3	25,1	23,8	22,7	20,6
	Αγρότη	14,1	18,1	22,1	17,8	18,1	13,1
	Συνταξιούχο	2,3	3,3	4,5	4,1	3,8	2,9
	Εκτός εργατικού δυναμικού	30,7	38,8	48,1	47,2	43,8	45,5
	Σύνολο πληθυσμού		8,9	14,3	17,1	15,7	15

Πηγή: Εκτιμήσεις των συγγραφέων, με βάση το υπόδειγμα φορολογίας και κοινωνικών παροχών EUROMOD.

Σημείωση: Η κατηγορία «Ελεύθερος επαγγελματίας» περιλαμβάνει τους ασφαλισμένους στο ΕΤΑΑ (ιατροί, νομικοί και μηχανικοί) και στο ΤΑΙΣΥΤ (εργαζόμενοι στα ΜΜΕ). Η κατηγορία «Εκτός εργατικού δυναμικού» περιλαμβάνει νοικοκυριά φοιτητών ή σπουδαστών. Οι αριθμοί αντιστοιχούν στο ποσοστό ατόμων κάθε πληθυσμιακής ομάδας με εισόδημα κάτω από το όριο της ακραίας φτώχειας.

Τα αίτια της φτωχιάς εντοπίζονται :

- ❖ Η άνιση κατανομή του εισοδήματος
- ❖ Οι αλλαγές της τεχνολογίας
- ❖ Οι προκαταλήψεις και ο ρατσισμός
- ❖ Η παραοικονομία (παράγοντας φοροδιαφυγής)
- ❖ Η ανεργία
- ❖ Πολιτικά αίτια
- ❖ Συγκρούσεις και πόλεμοι
- ❖ Γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες (έρημος, ξηρασίες, πλημμύρες)

Φτώχεια στον κόσμο

- ▣ Η σχετική φτώχεια μεταξύ χωρών στον κόσμο είναι ένα σχετικά νέο φαινόμενο. Πριν 250 χρόνια όλες οι χώρες στον κόσμο είχαν περίπου το ίδιο εισόδημα. Ουσιαστικά όλοι οι άνθρωποι γεννιόντουσαν στον μόχθο της αγροτικής ζωής, ζούσαν έναν σύντομο και επίπονο βίο και πέθαιναν πριν τα 50 τους. Όμως χάρη στην βιομηχανική επανάσταση, κάποιες χώρες με πρώτη την Αγγλία, πολλαπλασίασαν τρομακτικά το εισόδημα τους. Όσο η επανάσταση εξαπλωνόταν στον κόσμο, άλλες χώρες, κυρίως ευρωπαϊκές ή υπό αγγλική κυριαρχία ανέβηκαν και αυτές στην σκάλα της ανάπτυξης.

- Ο κίνδυνος φτώχειας είναι μεγαλύτερος για τα άτομα χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου και για τα νοικοκυριά με μεγάλο αριθμό ανθρώπων .Η φτώχεια σε ατομικό επίπεδο μπορεί να σχετίζεται με τη χαμηλή συνταξιοδότηση ή την ανεργία. Το επίπεδο της ανεργίας μιας χώρας φαίνεται να είναι επίσης δείκτης της γενικής φτώχειας .

Στο τραγική λίστα των φτωχότερων χωρών όπως είναι αναμενόμενο πρωταγωνιστεί η Αφρική, η ταλαιπωρημένη μαύρη ήπειρος στην οποία η ζωή συνεχίζεται παρά το θολό και αβέβαιο μέλλον των κατοίκων της...

Οι 10 φτωχότερες χώρες του κόσμου και το κατά κεφαλήν εισόδημα τους ως κράτος:

- ▣ 10. Αφγανιστάν - Ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα: 1.072 δολάρια
- ▣ 9. Μαδαγασκάρη - Ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα: 972 δολάρια
- ▣ 8. Μαλάουι - Ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα: 893 δολάρια
- ▣ 7. Νίγηρας - Ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα: 853 δολάρια
- ▣ 6. Κεντροαφρικανική Δημοκρατία – Ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα: 828 δολάρια

- 5. Ερυθραία - Ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα: 792 δολάρια
- ▣ 4. Λιβερία – Ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα: 716 δολάρια
- ▣ 3. Μπουρούντι - Ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα: 648 δολάρια
- ▣ 2. Ζιμπάμπουε – Ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα: 589 δολάρια
- ▣ 1. Δημοκρατία του Κονγκό – Ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα: 394 δολάρια

- ▣ Η αντιμετώπιση της φτώχειας απαιτεί μέτρα για την ενίσχυση της ισότητας ευκαιριών για όλους τους πολίτες. Τέτοια μέτρα είναι κυρίως η εκπαίδευση και η κατάρτιση, μέτρα καταπολέμησης της ανεργίας και τέλος δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος και του εθνικού παγκόσμιου πλούτου.

Σχεδόν το ήμισυ των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο που ζουν σε ακραία φτώχεια, είναι παιδιά.

©UNICEF/NYHQ2015-2162/Tidey

- ▣ Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει παγκοσμίως, τεράστια πρόοδος για τη μείωση της φτώχειας. Μέσα από την επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας, τα ποσοστά της φτώχειας έχουν μειωθεί στο μισό από το 1990. Παρόλα αυτά, τεράστιες ανισότητες εξακολουθούν να υφίστανται, ιδιαίτερα για τους πιο φτωχούς και ευάλωτους:

- ▣ - 836 εκατομμύρια άτομα εξακολουθούν να ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας.
- ▣ - Περίπου 1 στα 5 άτομα στις αναπτυσσόμενες περιοχές, ζουν με λιγότερα από \$1.25 δολάρια την ημέρα, η πλειοψηφία τους στη Νότια Ασία και την υποσαχάρια Αφρική.
- ▣ - Τα υψηλότερα ποσοστά φτώχειας, συνήθως συναντώνται σε μικρές, ευάλωτες και σε εμπόλεμη κατάσταση χώρες.
- ▣ - Σε καθημερινή βάση το 2014, 42.000 άτομα αναγκάζονταν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους λόγω των συρράξεων.

Υπάρχουν πολλοί οργανισμοί σε ολόκληρο τον κόσμο που βοηθούν φτωχούς ανθρώπους και παιδιά όπως:

- ▣ UNICEF
- ▣ Action aid
- ▣ Γιατροί Χωρίς Σύνορα
- ▣ Χαμόγελο του παιδιού
- ▣ Ερυθρός σταυρός
- ▣ Παιδικά Χωριά SOS

Και πολλοί ακόμα οργανισμοί παγκοσμίως

- ▣ *Ακόμα πολλοί άνθρωποι του θεάματος και οικονομικά εύποροι σε όλο τον κόσμο ενισχύουν οικονομικά τους οργανισμούς που βοηθούν τους άπορους ανθρώπους .*

Παροιμίες για την φτώχεια

- ▣ Η φτώχεια θέλει καλοπέραση
- ▣ Όταν κοιμάται ο γιόκας μου ψωμί δε μας γυρεύει.
- ▣ Ποτέ μη δώσεις στο φτωχό πόρτα και παραθύρι και πάπλωμα να σκεπαστεί, μη σηκωθεί και φύγει
- ▣ Τον μουρλό και τον φτωχό ξένες έννοιες τον τρώνε
- ▣ Το στενό σπίτι θέλει φαρδιά καρδιά
- ▣ Το φτωχό και το χωριάτη, ξένοι πόνοι τον γερνάνε.

ΦΤΩΧΕΙΑ

Μια εργασία στο μάθημα της Κοινωνικής και
Πολιτικής Αγωγής από τις μαθήτριες του Γ3

Δέσποινα Σαβουλίδη

και

Μαρία Στέλλα Πανούση

ΤΕΛΟΣ!!!